

نام استان / منطقه / مدرسه:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

کد دانش آموز:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

زمان آزمون: ۶۰ دقیقه

ساعت شروع: ۱۵:۳۰ عصر

نام دبیر:

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

مهر آموزشگاه

سؤال‌های آزمون هماهنگ کشوری درس **فارسی پایه نهم** خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت عصر

این آزمون دارای ۱۶ سؤال است و در ۳ صفحه طراحی شده است.

عزیزتر از جانم!

تو در هر جای این مرز و بوم که باشی، چشم امید ایران زمینی و آینده را خواهی ساخت.
اینک جهان درونت را با آرامش و لبخند همیشگی‌ات زیباتر کن تا همچون ستاره‌ای بدرخشی.

ردیف	سؤال‌ها	شمارک
الف) معنی و مفهوم (۲/۵ نمره)	۱. معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
	الف) برخیز که عید می‌کشان آمد	۰/۵
	ب) ابلیس زهره ندارد که گرد او گردد.	۰/۵
	ج) نعمتت بارخدایا، ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار	۰/۷۵
	د) نمی‌بینی کسی را که به دردی دچار شد، خضوع می‌کند و به درگاه خدا روی می‌آورد؟	۰/۷۵
ب) معنای واژه (۱ نمره)	۲. در کدام یک از گزینه‌های زیر، واژگان متضاد دیده <u>نمی‌شود</u> ؟ الف) بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار ☐ ب) آماده‌امر و نهی و فرمان باش ☐ ج) به انعام و لطف تو خو کرده‌ایم ☐ د) آنچه در بر و بحر است، همه صنع خدای تعالی است. ☐	۰/۲۵
	۳. معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) نام تو رخصت رویش است و طراوت: ..... ب) خداوند به سیمای ظاهر و گفته‌های تان نمی‌نگرد: ..... ج) هر که با بدان نشیند، به طریقت ایشان متهم گردد:	۰/۷۵
ج) درک مطلب (۲/۵ نمره)	۴. شعر زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «بی‌گمان امروز / فصلی از تکرار تاریخ است / گر بماند دشمن، از هر سو / خانه‌ها مان تنگ خواهد شد / ناممان در دفتر تاریخ / کوچک و کم‌رنگ خواهد شد.» الف) منظور از «خانه» چیست؟ ب) «کوچک و کم‌رنگ شدن نام» چه مفهومی دارد؟	۰/۲۵ ۰/۵

۰/۲۵ ۰/۲۵	۵. با توجه به متن زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «در میان جمع هیچ کس را پند مده. از جای تهمت‌زده پرهیز کن و از یار بداندیش و بدآموز بگریز. به غم مردمان شادی مکن تا مردمان نیز به غم تو شادی نکنند. داد ده تا داد یابی. خوب گوی تا خوب شنوی. اگر طالب علم باشی، پرهیزگار و قانع باش و علم‌دوست و بردبار و کم‌سخن و دوراندیش.» الف) بیت «بنی آدم اعضای یک پیکرند / که در آفرینش ز یک گوهرند» با کدام قسمت متن، ارتباط معنایی دارد؟ ب) در متن بالا به کدام یک از مفاهیم زیر، اشاره نشده است؟ ○ رعایت انصاف و عدالت ○ دوری از هم‌نشین بد ○ نصیحت‌کردن در میان جمع ○ آینده‌نگری
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۶. در هر عبارت، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) «کم‌کم شمع وجودش به خاموشی می‌گرایید.» ب) «الهی! تو می‌دانی که هوای دل من در موافقت فرمان توست.» ج) «ایرانیان همه برای وطن، تن را سپر کرده‌اند.»
۰/۲۵ ۰/۲۵	۷. شعر زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «اینک ای خوب! فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان تو را می‌شناسند» الف) منظور از «خوب» کیست؟ ○ امام رضا(ع) ○ امام خمینی(ره) ○ حضرت مهدی(عج) ب) «سرآمد» چه مفهومی دارد؟ ○ آغاز شدن ○ شکل گرفتن ○ به پایان رسیدن
۰/۵ ۰/۵	۸. متن زیر را بخوانید و موارد خواسته شده را بیابید. «رودخانه خرمشهر آن روزها هم بی‌وقفه گذشته است و امروز نیز از گذشتن باز نایستاده است. یک روز ناگهان از آسمان آتش بارید و حیات معمول شهر متوقف شد. کشتی‌ها به گل نشستند؛ اتومبیل‌ها گریختند و شهر خالی شد. عجب از این عقل بازگونه که ما را در جست‌وجوی شهدا به قبرستان می‌کشاند.» الف) فعل ماضی ساده: ..... ب) فعل مضارع اخباری: ..... ج) واژه مشتق: ..... د) واژه مرکب: .....
۰/۲۵	۹. در کدام گزینه «قید» وجود دارد؟ الف) وقتی شش‌ساله بودم. ○ ب) و نعمت فراموشی در آدمی، اگر تأمل کنی، عظیم‌تر است. ○
۰/۲۵	۱۰. در گروه اسمی «همان قهرمان مسابقات کشوری» واژه «قهرمان»، هسته گروه اسمی است. درست ○ نادرست ○

۰/۲۵	۱۱. در کدام بیت «تخلص» وجود ندارد؟ الف) سعدیا، راست‌روان گوی سعادت بردند / راستی کن، که به منزل نرسد کج رفتار ○ ب) ملکا، ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه نمایی ○	(ه) دانش ادبی (۱/۵ نمره)							
۰/۲۵	۱۲. کدام گزینه «پرسش انکاری» ندارد؟ الف) چگونه می‌بینی عمل خویش را؟ ○ ب) درختی که تو امروز نشانی، میوه آن کجا توانی خورد؟ ○								
۰/۵	۱۳. «آقای سلیمانی دبیر دبیرستان «نظامی» قافیه و ردیف را این‌گونه آموزش داده‌است: «دوستان عزیزم، کلماتی که معمولاً در پایان مصراع‌ها یا بیت‌ها می‌آیند و در یک یا چند حرف با هم مشترکند، قافیه هستند و گاهی کلماتی با معنای کاملاً یکسان پس از قافیه عیناً تکرار می‌شوند که ردیف نام دارند.» با توجه به این موضوع، ردیف و قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. یوسف گم‌گشته باز آید به کنعان، غم مخور / کلبه احزان شود روزی گلستان، غم مخور قافیه: ..... ردیف:								
۰/۵	۱۴. آرایه ادبی هر بیت را از کمانک مقابل، انتخاب نمایید. الف) چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند / موج‌های پریشان تو را می‌شناسند (جان‌بخشی - جناس) ب) همی‌خواهم از کردگار جهان / شناسنده آشکار و نهان (تشبیه - تضاد)								
۰/۲۵	۱۵. «من شاعر و عارف ایرانی در قرن ششم و آغاز قرن هفتم هجری هستم. به حرفه طبابت و داروفروشی مشغول بوده‌ام. درس یازدهم، زن پارسا، برگرفته از یکی از آثار من است» نام یکی از کتاب‌های من را بنویسید.	(و) تاریخ ادبیات (۱ نمره)							
۰/۷۵	۱۶. جدول زیر را با آموخته‌هایتان کامل کنید. <table border="1" data-bbox="406 1321 1189 1556"> <thead> <tr> <th>نام اثر</th> <th>نام شاعر / نویسنده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>.....</td> <td>ویکتور هوگو</td> </tr> <tr> <td>مثنوی معنوی</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>مجد خوافی</td> </tr> </tbody> </table>		نام اثر	نام شاعر / نویسنده	.....	ویکتور هوگو	مثنوی معنوی	.....	.....
نام اثر	نام شاعر / نویسنده								
.....	ویکتور هوگو								
مثنوی معنوی	.....								
.....	مجد خوافی								
۱۰	جمع نمره‌ها								

لبخندتان همیشگی، دل‌های‌تان پر از آرامش